

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av folkpensionslagen och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att folkpensionslagen, lagen om införande av folkpensionslagen, lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, lagen om särskilt stöd till invandrare, lagen om bostadsbidrag och lagen om handikappförmåner ändras.

Syftet med propositionen är att förtydliga nämnda förmånslagar genom att införa preciseringar och rättelser i enskilda bestämmelser.

I propositionen föreslås det att folkpensionens krav på bosättningsstid inte ska gälla en person som ansöker om sjukpension och som har fått handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyllde 16 år. I propositionen föreslås det också att en person som har fått handikappbidrag för personer under 16 år kunde få vårdbidrag för pensionstagare efter att ha fyllt 16 år trots kravet på bosättningsstid. Det föreslås att det till villkoren för att barnförhöjning enligt folkpensionslagen ska bli beviljad fogas att barnet ska vara bosatt i Finland.

Det föreslås dessutom en bestämmelse om rätt till vårdbidrag för pensionstagare som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller fortlöpande sjukpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering

som ersätts enligt trafikförsäkringslagen, den sistnämnda ersättningen då ett år förflutit från skadefallet.

Det föreslås att bestämmelserna om inkomster som ska beaktas i folkpensionen, bostadsbidraget för pensionstagare, det allmänna bostadsbidraget och det särskilda stödet till invandrare preciseras.

Det föreslås att verkställighetsbestämmelserna om sökandens anmälningsskyldighet, justering av en förmån, temporärt avbrott i utbetalningen och indragning av en förmån ändras. Propositionen innehåller även förslag till ändringar i fråga om indrivning av förmån från pension eller ersättning som ska betalas retroaktivt, beviljande av temporär förmån och nytt avgörande av ett ärende. I propositionen föreslås det dessutom ändringar i bestämmelserna om tidpunkten för när handikappförmåner börjar och Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter av skatteförvaltningen.

I lagarna ska det också införas några ändringar av teknisk natur.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2010. Det inledande stycket i 72 § 2 mom. i folkpensionslagen och det inledande stycket i 30 § 2 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare ska dock träda i kraft den 1 januari 2011.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Nuläge och föreslagna ändringar	4
<i>Allmänt</i>	4
<i>Kravet på bosättningsstid i fråga om sjukpension och vårdbidrag för pensionstagare</i>	5
<i>Rätt till vårdbidrag för pensionstagare</i>	5
<i>Rätt till barnförhöjning</i>	6
<i>Inkomster som ska beaktas i olika förmåner</i>	6
<i>Sökandens anmälningsskyldighet och justering av förmån</i>	6
<i>Avbrott i utbetalningen av förmån och indragen förmån</i>	8
<i>Indrivning av förmån från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt</i> ...	9
<i>Temporärt beviljande av bostadsbidrag för pensionstagare</i>	9
<i>Justering av bostadsbidraget för pensionstagare och skyldighet att höra den som får bostadsbidrag</i>	9
<i>Tidpunkten då handikappförmånerna börjar</i>	9
<i>Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning</i>	9
<i>Erhållande och utlämnande av uppgifter</i>	10
2. Propositionens konsekvenser	10
3. Beredningen av propositionen	10
DETALJMOTIVERING.....	11
1. Lagförslag.....	11
1.1. Folkpensionslagen.....	11
1.2. Lag om införande av folkpensionslagen	13
1.3. Lag om bostadsbidrag för pensionstagare.....	13
1.4. Lagen om särskilt stöd till invandrare.....	14
1.5. Lagen om bostadsbidrag	15
1.6. Lag om handikappförmåner.....	15
2. Ikraftträdande.....	16
LAGFÖRSLAGEN.....	17
om ändring av folkpensionslagen.....	17
om ändring av lagen om införande av folkpensionslagen	21
om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	22
om ändring av 7 och 38 § i lagen om särskilt stöd till invandrare	24
om ändring av 3 § i lagen om bostadsbidrag.....	25
om ändring av lagen om handikappförmåner	26
BILAGA.....	28
PARALLELLTEXTER.....	28

om ändring av folkpensionslagen	28
om ändring av lagen om införande av folkpensionslagen	35
om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	37
om ändring av 7 och 38 § i lagen om särskilt stöd till invandrare	41
om ändring av 3 § i lagen om bostadsbidrag.....	43
om ändring av lagen om handikappförmåner	45

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Allmänt

Vid ingången av 2008 trädde den nya folkpensionslagen (568/2007), lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) och lagen om handikappförmåner (570/2007) i kraft. Lagreformen utgjorde en del av en helhet som syftar till att modernisera och förtydliga lagstiftningen om utkomstskydd. Lagstiftningens struktur moderniserades och formuleringarna i de enskilda bestämmelserna förtydligades och preciserades.

I folkpensionslagen finns bestämmelser om folkpensioner, familjepensioner och barnförhöjning. Syftet med folkpensionslagen är att trygga försörjningen vid arbetsoförmåga och under ålderdomen för personer bosatta i Finland samt försörjningen för en efterlevande make eller maka och barn som är bosatta i Finland efter det att en i Finland bosatt person har avlidit. Folkpension betalas som ålderspension och sjukpension. Som folkpension betalas dessutom arbetslöshetspension, om vilken föreskrivs i lagen om införande av folkpensionslagen. Efterlevandepension och barnpension betalas som familjepension enligt folkpensionslagen.

Sedan ingången av 2008 har bestämmelser om handikappförmåner ingått i lagen om handikappförmåner. Handikappförmånerna består av handikappbidrag för personer under 16 år, handikappbidrag för personer över 16 år och vårdbidrag för pensionstagare samt kostersättning. Syftet med lagen om handikappförmåner är att stödja i Finland bosatta funktionshindrade eller långvarigt sjuka personers förmåga att klara av sitt dagliga liv, deras deltagande i arbetslivet eller studier, upprätthållandet av deras funktionsförmåga samt boende hemma, rehabilitering och vård.

Syftet med bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare är att sänka boendekostnaderna för pensionstagare med små inkomster. Rätt till bostadsbidrag för pensionstagare har 65 år fyllda personer med små inkomster och 16 år fyllda pensionstagare. Boendeutgifterna omfattar en självriskandel, som bildas av en bassjälvriskandel till fast belopp och en tilläggsjälvriskandel som beräknas på basis av inkomsterna.

Lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) syftar till att trygga försörjningen under ålderdomen och vid arbetsoförmåga, oavsett medborgarskap, för invandrare bosatta i Finland som annars skulle vara i behov av långvarigt utkomststöd. En invandrare som har fyllt 65 år eller en arbetsoförmögen invandrare i åldern 16-64 år kan få särskilt stöd till invandrare. Finskt medborgarskap utgör inget villkor för stöd. Villkoret för stöd är att invandraren, efter att ha fyllt 16 år, har bott i Finland minst fem år omedelbart och oavbrutet innan det särskilda stödet börjar.

Syftet med propositionen är att förtydliga ovan nämnda lagar som Folkpensionsanstalten verkställer. Avsikten är att försätta personer som skadats utomlands som barn i en jämlik ställning med personer som skadats i Finland när sjukpension och vårdbidrag för pensionstagare beviljas. Genom att ändra bestämmelserna om verkställighet, inkomster som ska beaktas, erhållande och utlämnande av uppgifter strävar man efter att underlätta och påskynda verkställigheten av förmånsärenden och förenkla förfarandet vid förmåsbegreppet ska även gälla lagen om bostadsbidrag (408/1975). Målet är också att undvika att förmåner betalas ut till ett för högt belopp och återkrävs. Målet är dessutom att hålla lagstiftningen uppdaterad, och detta eftersträvar man genom att upphäva bestäm-

melser som har blivit onödiga, rätta hänvisningsbestämmelser och i lag ta in bestämmelser som motsvarar gällande etablerade tillämpningspraxis.

Kravet på bosättningsstid i fråga om sjukpension och vårdbidrag för pensionstagare

Sjukpension enligt folkpensionssystemet beviljas en person mellan 16 och 64 år, som till följd av sjukdom, lyte eller skada är oförmögen att utföra sitt sedvanliga arbete eller något annat därmed jämförbart arbete som med beaktande av personens ålder, yrkeskickskicklighet och övriga omständigheter bör anses vara lämpligt för honom eller henne och trygga en skälig försörjning. En blind eller rörelsehindrad eller någon annan person i ett så hjälplöst tillstånd att han eller hon inte klarar sig utan en annan persons hjälp får alltid pension.

För att folkpension ska bli beviljad förutsätts att sökanden har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. Kravet på bosättningsstid gäller dock inte den vars arbetsoförmåga har inträtt medan han eller hon var bosatt i Finland och innan han eller hon hade fyllt 19 år. När en person som blivit arbetsoförmögen utomlands före 16 års ålder och som har flyttat till Finland fyller 16 år, kan han eller hon inte enligt gällande lag beviljas sjukpension förrän han eller hon uppfyller kravet på tre års bosättningsstid efter att ha fyllt 16 år. En person som blivit arbetsoförmögen i Finland före 19 års ålder kan dock beviljas sjukpension som 16-åring utan att kravet på bosättningsstid uppfylls. Detta betyder att situationen för personer som har flyttat till Finland, men som blivit skadade utomlands som barn, är sämre än situationen för personer som blivit skadade i Finland som barn.

För att personer som blivit arbetsoförmögna utomlands som barn ska försättas i en jämlik ställning med personer som blivit arbetsoförmögna i Finland, föreslås det i propositionen att folkpensionslagen ska ändras så att kravet på bosättningsstid inte gäller den som ansöker om sjukpension och som har fått handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyllde 16 år.

Enligt lagen om handikappförmåner förut-

sätts även för att en handikappförmån ska beviljas att personen har varit bosatt i Finland minst tre år efter att ha fyllt 16 år. Rätt till handikappförmån existerar dock utan att kravet på bosättningsstid uppfylls, om personens sjukdom har börjat eller skadorna har uppkommit medan han eller hon var bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. En person har även trots bosättningskravet rätt till handikappbidrag för personer över 16 år, om han eller hon får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år. Om sjukpension trots att bosättningskravet inte uppfylls kunde beviljas en person som, när han eller hon fyller 16 år, har fått handikappbidrag för personer under 16 år, ska det i detta fall vara möjligt att även bevilja personen i fråga vårdbidrag för pensionstagare utan att kravet på bosättningsstid uppfylls.

I propositionen föreslås att lagen om handikappförmåner ändras så, att en person som har fått handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyllde 16 år kunde få vårdbidrag för pensionstagare trots att kravet på bosättningsstid inte uppfylls. Förslaget hänför sig till den ovan föreslagna ändringen av folkpensionslagen gällande lindrande av kravet på bosättningsstid för dem som blivit arbetsoförmögna utomlands som barn.

Rätt till vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag för pensionstagare har en pensionstagare över 16 år, vars funktionsförmåga kan beräknas vara nedsatt åtminstone ett år utan avbrott till följd av sjukdom, lyte eller skada. Dessutom förutsätts att sjukdomen, lytet eller skadan medför hjälpbehov, behov av handledning och tillsyn eller särskilda kostnader. För vårdbidrag för pensionstagare förutsätts även att sökanden får sådan pension eller förmån som uppräknas i 9 § i lagen om handikappförmåner. Rätt till vårdbidrag för pensionstagare har inte en person som endast får fortlöpande olycksfalls-pension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller fortlöpande sjukpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen

(626/1991).

Det föreslås att förutsättningarna för beviljande av vårdbidrag för pensionstagare ändras så att även en person som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring eller fortlöpande sjukpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen ska ha rätt till vårdbidrag för pensionstagare, som betalas då ett år förflutit från skadefallet.

Rätt till barnförhöjning

En person som får pension enligt 51 § i folkpensionslagen och som har ett barn under 16 år att försörja har rätt till barnförhöjning enligt folkpensionslagen. Barnförhöjning beviljas, om en pensionstagare eller hans eller hennes make eller maka eller sambo har ett barn under 16 år som lever i samma hushåll som pensionstagaren, eller om pensionstagaren på något annat sätt svarar för försörjningen av ett barn under 16 år som bor någon annanstans. Endast personer bosatta i Finland har rätt till barnförhöjning. I gällande lag förutsätts det inte att även barnet är bosatt i Finland, och därför kan barnförhöjning även betalas för ett barn som är bosatt utomlands eller som flyttar utomlands och vars försörjning pensionstagaren ansvarar för.

Det föreslås att bosättningsvillkoret gällande barnförhöjning ändras så att villkoret för att barnförhöjning ska beviljas är att även barnet är bosatt i Finland. Med anledning av detta ska folkpensionslagen preciseras så att den som får barnförhöjning även ska vara skyldig att meddela att barnet flyttar utomlands eller återvänder till Finland.

Inkomster som ska beaktas i olika förmåner

Sökandens inkomster inverkar på folkpensionen, bostadsbidraget för pensionstagare, det allmänna bostadsbidraget och det särskilda stödet till invandrare. I de lagar som gäller förmåner ingår bestämmelser om vilka inkomster som ska beaktas när förmånsbeloppet beräknas. Det vore skäl att ändra de bestämmelser som gäller inkomster som ska beaktas på grund av de inexaktheter som fö-

rekommit i dem.

I 22 § i folkpensionslagen räknas upp de inkomster som ska beaktas när pensionsbeloppet beräknas och i 23 § prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar, som inte beaktas som inkomst. Det föreslås i propositionen att endast engångsförhöjningar som betalas till pensioner som grundar sig på lag ska vara prioriterad inkomst i folkpensionen.

Det föreslås att bestämmelserna om beaktande av arbetsinkomster som intjänats som företagare eller stipendiat preciseras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare, lagen om bostadsbidrag och lagen om särskilt stöd till invandrare. Endast inkomst som intjänats som företagare ska beaktas som FöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och inkomst som intjänats som lantbruksföretagare (1280/2007) eller stipendiat ska beaktas som LFöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Andra inkomster ska beaktas separat som inkomst.

Det föreslås att underhållsstöd och underhållsbidrag för barn, som enligt gällande praxis betraktas som prioriterad inkomst, fogas till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare som prioriterad inkomst.

I syfte att underlätta uppskattningen av inkomsterna föreslås det att ränteinkomster och utdelningar ska beaktas som inkomst i det särskilda stödet till invandrare endast om de sammanlagt överskrider 60 euro om året. Denna årsgräns ska inte bindas vid folkpensionsindex. Dessutom föreslås det att lagen om särskilt stöd till invandrare ändras så att grundunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993) ska fogas till förteckningen över prioriterade inkomster.

Sökandens anmälningsskyldighet och justering av förmån

I lag föreskrivs allmänt om en förmånstagers skyldighet att till Folkpensionsanstalten anmäla sådana förändringar i förhållandena som inverkar på rätten att få en förmån eller på förmånsbeloppet. Folkpensionsbeloppet påverkas av personens övriga pensionsinkomster samt familjeförhållanden och bosättningsstad i Finland. Enligt folkpensionslagen ska pensionstagaren till Folkpensionsan-

stalten anmäla bland annat förändringar i de inkomster som inverkar på pensionen och förändringar i familjeförhållandena.

De pensionsinkomster som inverkar på folkpensionsbeloppet räknas upp i 22 § i folkpensionslagen. Som pensionsinkomst beaktas även arbetspensioner från utlandet samt olycksfalls- och trafikskadeersättningar. Folkpensionen justeras när folkpensionstagaren beviljas en pensionsinkomst enligt 22 § som inverkar på folkpensionen eller när en pensionsinkomst som ska beaktas som inkomst har ändrats av någon annan orsak än indexbindning. Om pensionsinkomstbeloppet varierar kontinuerligt justeras emellertid folkpensionen senast två år från det att folkpensionen började eller från föregående justering.

Pensionstagare som under sin aktiva tid har utnyttjat rätten att fritt röra sig inom EU kan få pension från utlandet från olika länders pensionssystem. En stor del av pensionerna i de länder som tillämpar EU:s förordningar om social trygghet omfattas av samordning, och dessa pensioner får inte samordnas med folkpensionen, om deras belopp är beroende av försäkringstidens längd och om de grundar sig på samma persons försäkring. I dessa länder finns även olika system med tilläggs-pensioner, och de pensioner som betalas från dessa system omfattas inte av EU:s samordning och ska därför beaktas som inkomst i folkpensionen. Beloppet av de nämnda tilläggs-pensionerna kan variera från år till år eller t.o.m. flera gånger per år, och därför justeras folkpensionerna kontinuerligt. Även valutakursfluktuationer ger upphov till justeringsbehov, om den som betalar ut utländsk pension inte är ett euroland. Det stora antalet fall som ska justeras ger upphov till återkrav.

Det går inte att få information om pensionerna av de inrättningar som betalar ut pensioner som inte omfattas av EU:s samordning på annat sätt än med kundernas samtycke. Det kan bli nödvändigt att flera gånger begära uppgifter om utländska pensioner av pensionstagaren själv. I Sverige, som är den överlägsen viktigaste samarbetsparten utomlands för Folkpensionsanstalten, hör så gott som alla arbetstagare till system för tilläggs-pension. Till sådana folkpensionstagare som är bosatta i Sverige betalar Sverige utöver

lagstadgade pensioner dessutom sjukersättningar och ålderspensioner som grundar sig på arbetsmarknadsavtal. Personer bosatta i Finland får avtalspensionen som ålderspension och endast i undantagstillstånd som sjukpension.

I samband med en förfrågan om pensions-tagares förhållanden fås information om andra pensioner av pensionstagare som är bosatta utomlands. Någon motsvarande uppföljning finns inte för kunder som är bosatta i Finland, utan anmälan är på pensionstagarens ansvar. Pensionstagare som är bosatta i Finland och sådana som är bosatta utomlands är försatta i en ojämlig situation.

Som sådan efterlevandepension som beviljas enligt folkpensionslagen betalas begynnelsepension och fortsättningspension. Som fortsättningspension betalas ett grundbelopp och ett inkomstrelaterat kompletteringsbelopp. Den efterlevande makens eller makans årsinkomster, familjeförhållanden och boställningstiden i Finland inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. I folkpensionslagens 36 § föreskrivs det om situationer när efterlevandepensionen justeras. Enligt gällande lagstiftning justeras efterlevandepensionen när inkomsterna stiger eller sjunker med belopp som anges i lag eller när den efterlevande makens eller makans familjeförhållanden ändras. På grund av att den efterlevande makens eller makans arbetsinkomster ändras vore det motiverat att justera fortsättningspensionens kompletteringsbelopp regelbundet.

I propositionen föreslås en precisering av bestämmelserna om justering av förmånerna enligt folkpensionslagen. Målet är att förtydliga justeringsförfarandet och minska antalet återkravssituationer. Det föreslås att folkpensionen för personer som får pension från utlandet justeras endast vartannat år oberoende av om det under den mellanliggande tiden har skett förändringar i de pensioner som ska räknas som inkomst. Det föreslås att även kompletteringsbeloppet för en efterlevande makes eller makas fortsättningspension justeras med två års intervall.

I 17 § i lagen om handikappförmåner föreskrivs om ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år. Till följd av bestämmelserna

i EU:s förordningar om social trygghet kan flyttning och arbete utomlands för vårdnadshavare för barn som får handikappbidrag för personer under 16 år ha inverkan på från vilket land familjen kan få en penningförmån som betalas på grund av barnets sjukdom. Det föreslås att paragrafen om anmälningskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år ska ändras så att sökanden även ska bli skyldig att anmäla att barnets vårdnadshavare kommer att flytta utomlands.

Avbrott i utbetalningen av förmån och indragen förmån

Utbetalningen av en förmån eller handikappförmån enligt folkpensionslagen kan temporärt avbrytas på vissa villkor. Utbetalningen av en förmån kan temporärt avbrytas helt eller delvis, om det är uppenbart att förmånstagaren inte har rätt till förmånen eller en del av den på grund av att förhållandena har ändrats eller av någon annan orsak. Om förmånstagaren inte lämnar den begärda tilläggsutredningen, avgörs ärendet på basis av de utredningar som Folkpensionsanstalten har tillgång till. Förmånen upphör efter det att förmånstagaren har avlidit så att förmånen betalas till utgången av den månad under vilken förmånstagaren har avlidit.

Handikappförmånen upphör från ingången av den månad som följer på den under vilken det har skett en sådan förändring i förmånstagarens hälsotillstånd, behov av vård, omvårdnad eller rehabilitering, funktionsförmåga, särskilda kostnader eller övriga förhållanden som innebär att rätt till förmån inte längre finns eller när förmånstagaren flyttar utomlands för att bosätta sig där.

Fortsättningspensionen för en efterlevande make eller maka upphör från ingången av månaden efter den under vilken den efterlevande maken eller maken fyller 65 år eller under vilken den efterlevande maken eller maken ingår nytt äktenskap innan han eller hon har fyllt 50 år. Fortsättningspensionen för en efterlevande make eller maka upphör även om den efterlevande maken eller maken beviljas pension som förhindrar fortsättningspension. Fortsättningspensionens grundbelopp för en efterlevande make eller

maka upphör när den efterlevande makens eller makans eller förmånslåtarens barn, som bott i samma hushåll som den efterlevande maken eller maken redan vid förmånslåtarens död, flyttar bort från den efterlevande makens eller makans hushåll eller senast när det yngsta av ovan nämnda barn eller av den efterlevande makens eller makans och förmånslåtarens gemensamma barn fyller 18 år.

Folkpensionsanstalten får inte direkt information från utländska myndigheter om förändringar i förmånstagarens förhållanden, dvs. om exempelvis pensionstagarens utländska tilläggs pensioner eller arbete utomlands när det gäller föräldern till ett barn som får handikappbidrag. Med anledning av detta är det motiverat att regelbundet, t.ex. med två års intervall, skicka en begäran om utredning av pensionstagares förhållanden till sådana personer som är bosatta utomlands och till vilka betalas handikappförmån från Finland eller pension på grund av bestämmelserna i EU:s förordning om social trygghet. I denna proposition föreslås det att Folkpensionsanstalten ska skicka en begäran om utredning av pensionstagares förhållanden även till pensionstagare bosatta i Finland samt en ansökan om regelbunden justering till dem som får efterlevandepensionens kompletteringsbelopp.

I syfte att förenkla förfarandet och förhindra att förmåner betalas till ett för högt belopp och återkrävs föreslås det en precisering av bestämmelserna om avbrott i utbetalningen av förmåner och handikappförmåner enligt folkpensionslagen och indragning av förmån. Utbetalningen av pension ska avbrytas, om pensionstagaren inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som har sänts till honom eller henne eller inte har returnerat ansökan om justering eller ansökan om justering av kompletteringsbeloppet. Även utbetalningen av handikappförmån ska avbrytas, om förmånstagaren eller en minderårig förmånstagares vårdnadshavare inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som har sänts till honom eller henne.

Dessutom föreslås det att det till folkpensionslagen och lagen om handikappförmåner fogas en bestämmelse om indrivning av av-

bruten pension eller handikappförmån utan separat beslut, om det inte har framställts krav på att den avbrutna pensionen eller förmånen ska betalas inom två år från avbrottet.

Indrivning av förmån från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Enligt 72 § 2 mom. i folkpensionslagen kan Folkpensionsanstalten hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del den motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar arbetspension rättar eller justerar arbetspensionen, efter ett beslut om rättelse beviljar fortsatt rehabiliteringsstöd, eller beviljar familjepension. En motsvarande bestämmelse ingår i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

I syfte att förhindra återkravssituationer föreslås det att Folkpensionsanstalten alltid ska ha rätt att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna har betalt retroaktivt som ersättning i vissa situationer för den folkpension, det extra fronttillägg eller det bostadsbidrag för pensionstagare som betalats för samma tid. Ändringarna ska införas i folkpensionslagen och lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.

Temporärt beviljande av bostadsbidrag för pensionstagare

Enligt 71 § i folkpensionslagen ska det i en situation när en person som har ansökt om folkpension eller efterlevandepensionens kompletteringsbelopp även har ansökt om pension från en annan stat, där förordningen om social trygghet tillämpas, vara möjligt att bevilja pension temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår. Även bostadsbidrag för pensionstagare har enligt tillämpningsförfarandet kunnat beviljas temporärt i en motsvarande situation, men i lagen ingår inte någon uttrycklig bestämmelse om saken.

Det föreslås att det till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare fogas en bestämmelse som motsvarar nuvarande praxis om temporärt beviljande av bostadsbidrag, när behandlingen av den förmån som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget fördröjs av

den anledningen att den som ansöker om bostadsbidrag har ansökt om pension eller förmån från utlandet och behandlingen av ärendet pågår.

Justering av bostadsbidraget för pensionstagare och skyldighet att höra den som får bostadsbidrag

Enligt 17 § 6 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare ändras bostadsbidragsbeloppet från ingången av den månad som följer på den när ett barn som inverkar på bostadsbidragsbeloppet flyttar till samma bostad med den som får bostadsbidrag eller från bostaden. Beloppet beräknas på basis av grunderna för fastställande av beloppet i det föregående beslutet och maximibeloppet enligt tidpunkten för meddelande av beslutet.

Det föreslås att det till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare fogas en bestämmelse om skyldigheten att höra bostadsbidragstagaren innan beslut fattas i en situation när ett barn som inverkar på bostadsbidragsbeloppet flyttar till samma bostad med bostadsbidragstagaren eller från bostaden.

Tidpunkten då handikappförmånerna börjar

Enligt 16 § i lagen om handikappförmåner betalas en handikappförmån från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen inträdde. Om exempelvis förutsättningarna för att vårdbidrag för pensionstagare ska beviljas blir uppfyllda den första dagen i månaden, kan bidraget beviljas först från ingången av följande månad.

Det föreslås att paragrafen gällande tidpunkten för när handikappförmåner börjar ändras så att förmånen kunde beviljas genast från ingången av månaden, om rätten till förmånen har inträtt redan den första dagen i månaden.

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Enligt 83 § i folkpensionslagen har Folkpensionsanstalten rätt att avgöra ett ärende på nytt efter att ha hört den berörda parten, om den som får folkpension eller efterlevandepension har beviljats en sådan arbetspension

eller ersättning enligt 22 § i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts. Ärendet kan avgöras på nytt utan undanröjande av beslutet eller utan partens samtycke. Det föreslås att bestämmelsen i folkpensionslagen om rätten att på nytt avgöra ett ärende genom att höra den berörda parten utvidgas så att den även gäller barnpension.

Även enligt 41 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare har Folkpensionsanstalten rätt att avgöra ett ärende på nytt på grund av beviljad pension eller ersättning, om bostadsbidragstagaren har beviljats sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts. Ärendet kan avgöras på nytt utan undanröjande av beslutet eller utan partens samtycke. I fråga om bostadsbidrag för pensionstagare föreslås det att rätten att avgöra ett ärende på nytt på grund av beviljad pension eller ersättning ska utvidgas till att gälla sådana situationer när bostadsbidragstagaren retroaktivt beviljas folkpension eller efterlevandepension enligt folkpensionslagen eller pension som betalas från utlandet.

Erhållande och utlämnande av uppgifter

Folkpensionsanstalten behöver för att bevilja och betala ut förmåner uppgifter från olika myndigheter och övriga instanser. Folkpensionsanstalten har rätt att för skötseln av de förmåner som den ålagt att verkställa trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter få de uppgifter som nämns i 85 § 1 mom. i folkpensionslagen av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter. Folkpensionsanstalten har dessutom rätt att av skatteförvaltningen årligen få de nödvändiga uppgifter som räknas upp i 85 § 3 mom. i folkpensionslagen. Folkpensionsanstalten får av skatteförvaltningen uppgifter om det sammanlagda antalet aktier som en person äger och dessutom det sammanlagda antalet andelar i placeringsfonder. För fastställandet av den förmögenhet som ska beaktas i bostads-

bidragen behöver Folkpensionsanstalten emellertid antalen specificerade separat för varje bolag och andelar i en placeringsfond.

I syfte att underlätta verkställandet av förmånerna föreslås det att folkpensionslagen ändras så att Folkpensionsanstalten av skatteförvaltningen får uppgifter om antalet offentligt noterade aktier och placeringsfonder specificerade separat för varje bolag och andel i en placeringsfond.

2. Propositionens konsekvenser

Enligt Folkpensionsanstaltens bedömning ökar en lindring av det krav på bosättningstid som utgör grund för beviljande av sjukpension och vårdbidrag för pensionstagare statens utgifter med sammanlagt ca 90 000 euro om året. Kostnaderna för en person som i och med lagreformen börjar få sjukpension som 16-åring är ca 18 000 euro fram till det att personen i fråga uppnår 19 års ålder.

De förslag som gäller lindring av kravet på bosättningstid främjar jämlikheten och lika-behandlingen. En lindring av kravet på bosättningstid för personer som blivit arbetsoförmögna utomlands som barn skulle försätta unga som blivit arbetsoförmögna utomlands som barn och unga som blivit arbetsoförmögna i Finland som barn i en jämlik ställning sinsemellan.

De föreslagna ändringarna behandlar kvinnor och män lika.

De föreslagna reformerna gällande verkställighet underlättar och påskyndar verkställandet av Folkpensionsanstaltens förmåner. Reformen minskar även sådana situationer när förmåner betalas till ett för högt belopp och återkrävs. En justering av bestämmelserna om inkomster som ska beaktas och om erhållande och utlämnande av uppgifter minskar sådana utredningar som hänför sig till behandlingen av förmåner och underlättar således behandlingen av förmåner.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Företrädare för Folkpensionsanstalten har deltagit i beredningen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Folkpensionslagen

6 § Arbetspension. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. 7 punkt till pensionslagen för evengelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970) föreslås bli ändrad till en hänvisning till den nya pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008).

8 § Bosättningskrav. Enligt paragrafens 1 mom. har en i Finland bosatt person rätt till barnförhöjning. Det föreslås att momentet ändras så att även barnet förutsätts vara bosatt i Finland. Barnet ska vara bosatt i Finland när rätten till barnförhöjning uppstår och även när barnförhöjningen börjar. Bosättningskravet uppfylls också, om barnet bor i ett land som tillämpar förordningen om social trygghet.

9 § Krav på bosättningsstid. Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att kravet på tre års bosättningsstid inte ska förutsättas av en person som ansöker om sjukpension och som blivit arbetsoförmögen utomlands och som, när han eller hon fyller 16 år, är bosatt i Finland och får handikappbidrag för personer under 16 år. Ändringen innebär att unga arbetsoförmögna personer som är bosatta i Finland försätts i en jämlik ställning oberoende av var de har varit bosatta när arbetsoförmågan inträdde.

23 § Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension. Formuleringen i 1 mom. 4 punkten föreslås bli preciserad så att den motsvarar paragrafens ursprungliga syfte. När folkpensionen

fastställs ska enbart engångsförhöjningar som betalas till pensioner som grundar sig på lag vara prioriterad inkomst. Sålunda beaktas som inkomst inte engångsförhöjning som betalas till arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § i denna lag eller till olycksfalls-pension enligt den lagstadgade olycksfalls-försäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst. Engångsförhöjningar som betalas till oregistrerade tilläggs-pensioner ska beaktas som inkomst.

24 § Justering av folkpensionen. I syfte att minska behovet att justera folkpensionerna föreslås det att ett nytt 3 mom. fogas till paragrafen. Samtidigt blir det nuvarande 3 mom. i paragrafen 4 mom. Enligt det nya 3 momentet justeras folkpensionen för personer som får pension från utlandet endast vartannat år, oberoende av om det under den mellanliggande tiden har skett förändringar i de utländska pensioner som ska räknas som inkomst. Det är fråga om exempelvis pensioner som inte omfattas av samordningen i de länder som tillämpar EU:s förordningar om social trygghet, pensioner som betalas från ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet, pensioner som eventuellt betalas från tredje länder och ersättningar som betalas från utlandet till följd av trafikskador eller olyckor. Om pensionen emellertid ska justeras med anledning av förändringar i familjeförhållandena eller pensionsinkomsten i Finland, ska även förändringar i utländska pensioner beaktas samtidigt. Ändringen förtydligar justeringsförfarandet och minskar antalet återkravssituationer. För justeringen kunde man upprätta förfaranden för att säkerställa att pensionstagare som är bosatta i Finland och utomlands behandlas lika.

En sådan pension och ersättning som betalas från utlandet och som har börjat innan lagen trädde i kraft och som inte har beaktats som inkomst, ska beaktas som inkomst i folkpensionen när den följande gång justeras på grundval av denna paragraf.

36 § Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp. På grund av att den efterlevande makens eller makans arbetsinkomster ändras föreslås det att fortsättningspensionens kompletteringsbelopp justeras regelbundet. Därför föreslås det att det till paragrafen fogas ett nytt 1 mom., i vilket ska föreskrivas att justeringen görs efter två år från det att pensionen började eller från föregående justering. 36 §. Paragrafens nuvarande 1 och 2 mom. blir 2 och 3 mom. och hänvisningen i 3 mom. ändras.

37 § Indragning av fortsättningspension. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. om indragning av fortsättningspensionen i sådana situationer där den efterlevande maken eller maken inte inom utsatt tid returnerar den ansökan om justering som med stöd av 36 § 1 mom. har sänts till honom eller henne och inte heller kräver att pension som avbrutits på grund av 73 § 3 mom. 3 punkten ska betalas inom två år från avbrottet. Pensionen ska dras in från tidpunkten för den regelbundna justeringen enligt 36 § 1 mom. Indragningen ska förhindra att pension betalas till ett för högt belopp och återkrävs.

53 a § Betalning av barnförhöjning till Folkpensionsanstalten. Verkställigheten och indrivningen av underhållsstödet överfördes i början av april 2009 från kommunerna till Folkpensionsanstalten. I detta sammanhang bestämdes det att barnförhöjningen ska betalas till Folkpensionsanstalten i sådana situationer där en person som är berättigad till barnförhöjning försummar barnets underhåll och Folkpensionsanstalten betalar underhållsstöd till barnet på grund av försummelsen. Avsikten har varit att barnförhöjningen, som betalas för att täcka de kostnader som föranleds av barnets underhåll, ska betalas till Folkpensionsanstalten i fall av försummelse som ersättning för det underhållsstöd som anstalten betalar. Det föreslås att paragrafens formulering ändras så att den motsvarar detta syfte utan några ändringar i in-

nehållet.

60 § Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnförhöjning. På grund av det krav på barnets bosättningsstid i Finland som föreslås i lagens 8 § 1 mom. föreslås det att paragrafens 2 mom. 1 punkt preciseras så att den som får barnförhöjning även ska vara skyldig att anmäla till Folkpensionsanstalten att barnet flyttar utomlands eller återvänder till Finland.

72 § Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt. Det föreslås att det inledande stycket i paragrafens 2 mom. ändras så att Folkpensionsanstalten alltid ska ha rätt att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt som ersättning för folkpension eller extra fronttillägg som betalats för samma tid i sådana situationer som nämns i momentet. Genom detta förfarande undviker pensionstagaren att folkpensionen och det extra fronttillägget återkrävs.

73 § Avbrott i utbetalningen. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. i vilket det ska föreskrivas om avbrott i pensionen i sådana situationer när en utomlands bosatt pensionstagare inte har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som Folkpensionsanstalten har skickat eller när en i Finland eller utomlands bosatt pensionstagare inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som har sänts till honom eller henne med stöd av 24 § 3 mom. eller en ansökan om regelbunden justering av kompletteringsbeloppet enligt 36 § 1 mom. Förfarandet förenklar verkställigheten av pensionerna, dock utan att äventyra kundernas rättsskydd, eftersom kunden genast får ett överklagbart beslut om avbrottet i utbetalningen av pension. Samtidigt ändras rubriken för paragrafen så att den motsvarar innehållet. Det nuvarande 3 mom. blir 4 mom.

74 § Hur länge en förmån betalas. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. i vilket det föreskrivs att en avbruten pension upphör i de situationer där pensionstagaren inte har returnerat den ansökan eller svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som sänts till honom eller henne eller pensionen har avbrutits på grund av flyttning utomlands. Pensionen

upphör utan särskilt beslut, om krav inte har framställts på att avbruten pension ska betalas på nytt inom två år från det att den avbröts. Pensionstagarens rättsskydd är tryggt, eftersom pensionstagaren i situationer som nämns i 73 § 3 mom. 1 och 2 punkten får ett överklagbart beslut och han eller hon även senare kan ansöka om pension på nytt.

83 § Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning. Det föreslås att paragrafen ändras så att rätten till nytt avgörande av ett ärende genom att höra den berörda parten även ska gälla barnpension i sådana fall där arbetspensionsanstalten retroaktivt rättar eller justerar beloppet av ett barns familjepension.

85 § Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter. Det föreslås att paragrafens 3 mom. 6 punkt preciseras så att Folkpensionsanstalten ska få uppgifter av skatteförvaltningen om offentligt noterade aktier och antalet andelar i placeringsfonder specificerade separat för varje bolag och andel i en placeringsfond. I praktiken ska uppgifterna tas från endast fem offentligt noterade bolag och placeringsfonder. Om bolaget har olika aktieserier, fås uppgifterna separat för varje aktieserie. Om antalet bolag eller placeringsfonder är högre än fem, får Folkpensionsanstalten även information om detta, och kan då vid behov utreda vilka uppgifter som saknas med bostadsbidragstagaren. Ändringen kommer att underlätta verkställandet av bostadsbidrag.

88 § Uppgifter om fängelsestraff. I samband med reformen av förvaltningen av straffverkställigheten togs termen regionfängelse i bruk i lagstiftningen. Det föreslås att motsvarande ändring görs i paragrafen.

Ikraftträdandebestämmelse. Lagen ska träda i kraft från ingången av 2010. Det ska dock i 1 mom. föreskrivas att ändringen av 72 § 2 mom. om Folkpensionsanstaltens rätt att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalat retroaktivt som ersättning för folkpension eller extra fronttilllägg som betalats för samma tid ska träda i kraft först från ingången av 2011, och före det ska även de lagändringar som förfarandet kräver göras i arbetspensionslagstiftningen.

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ska Folkpensionsanstalten ha rätt att av

Skatteförvaltningen få specificerade uppgifter om offentligt noterade aktier enligt bolag och om antalet andelar i placeringsfonder enligt fond första gången för skatteåret 2008.

Enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen justeras en folkpension som börjat innan lagen trätt i kraft första gången på basis av pension eller ersättning som betalats från utlandet efter det att pensionstagaren har returnerat den begäran om utredning eller ansökan om justering som avses i 73 § 3 mom.

Enligt 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ska det i fortsättningspensionens kompletteringsbelopp, som betalas ut när lagen träder i kraft, göras en regelbunden justering enligt 36 § 1 mom. första gången två år efter det att lagen trädde i kraft, dvs. i början av januari 2012.

1.2. Lag om införande av folkpensionslagen

2 § Arbetslöshetspension. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 4 mom. till folkpensionslagens 56 § 1 och 4 mom. ändras till en hänvisning till hela 56 §, eftersom den som får arbetslöshetspension även ska vara skyldig att informera om ändrade familjeförhållanden och inkomster.

3 § Individuell förtidspension. Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom alla individuella förtidspensioner som Folkpensionsanstalten betalar har ändrats till ålderspensioner från ingången av 2009.

1.3. Lag om bostadsbidrag för pensionsstagare

12 §. Årsinkomst. Det föreslås en precisering i paragrafen i fråga om inkomster som intjänats som företagare eller stipendiat. Således ska endast inkomst som intjänats som företagare beaktas som FöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och inkomst som intjänats som lantbruksföretagare eller stipendiat beaktas som LFöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2007). Om företagaren samtidigt är i ett arbetsförhållande, beaktas förvärvsinkomst från detta separat som inkomst.

13 § Förmögenhet som skall beaktas. Det föreslås att det görs en korrigerande av hänvisningen i paragrafens 2 mom., eftersom det är i lagens 12 § 2 mom. som det föreskrivs om den inkomst av skogsbruk som avses i momentet.

14 § Prioriterade inkomster. Det föreslås att det till 4 punkten i förteckningen över prioriterade inkomster i paragrafen fogas underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd och underhållsbidrag för barn, som betalas med stöd av domstolsbeslut eller avtal om underhållsbidrag. Ändringen motsvarar rådande praxis.

17 § Justering av bostadsbidraget. Det föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om skyldigheten att höra bostadsbidragstagaren innan beslut ges i en situation när ett barn som inverkar på bostadsbidragsbeloppets storlek flyttar till samma bostad med bostadsbidragstagaren eller från bostaden.

30 § Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt. I paragrafen görs motsvarande ändring som i det inledande stycket i 72 § 2 mom. i folkpensionslagen.

30 a § Temporärt beviljande av bostadsbidrag. Det föreslås att det i lagen tas in en ny bestämmelse som motsvarar nuvarande praxis och i vilken det föreskrivs om temporärt beviljande av bostadsbidrag när behandlingen av pension från en annan stat som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller behandlingen av en annan förmån som ska beaktas som inkomst fördröjs. I en sådan situation kan folkpension beviljas temporärt. För att folkpension ska beviljas förutsätts det att bostadsbidraget är nödvändigt för bostadsbidragssökandens utkomst. Paragrafen som föreslås ska tillämpas i sådana situationer när en pensionssökande har en ansökan om pension från utlandet anhängig. Det slutliga beslutet ges först efter det att alla förmåner som inverkar på bostadsbidraget har avgjorts. Eventuell utbetalning av bidraget till ett för högt belopp återkrävs av bostadsbidragstagaren.

41 § Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning. Det föreslås att den i paragrafen föreskrivna rätten att avgöra ett ärende på nytt på grund

av beviljad pension eller ersättning ska utvidgas att gälla sådana situationer när bostadsbidragstagaren retroaktivt beviljas folkpension eller efterlevandepension enligt folkpensionslagen eller pension som betalas från utlandet. Även i detta fall kan beslutet om bostadsbidrag rättas genom att bostadsbidragstagaren hörs. Bestämmelsen ska tillämpas när man i datasystemen maskinellt söker sådana som har låtit bli att ansöka om folkpension och i samband med den föreslagna regelbundna justeringen av efterlevandes fortsättningspension. Samtidigt ska rubriken för paragrafen ändras så att den motsvarar den ändring som görs i innehållet.

45 § Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff. I samband med reformen av förvaltningen av straffverkställigheten togs termen regionfängelse i bruk i lagstiftningen. Det föreslås att motsvarande ändring görs i denna paragraf.

53 § Indexbindning. Det föreslås att det görs en rättelse av hänvisningen i paragrafens 1 mom., eftersom det är i lagens 12 § 3 mom. som det föreskrivs om det penningbelopp som avses i momentet.

1.4. Lagen om särskilt stöd till invandrare

7 § Inkomster som ska beaktas. Det föreslås att det till paragrafen fogas nya 2 och 3 mom. I paragrafens 2 mom. ska det föreskrivas om beaktandet av arbetsinkomster som intjänats som företagare och stipendiat som inkomst. Således ska endast inkomst som intjänats som företagare beaktas som FöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare och inkomst som intjänats som lantbruksföretagare eller stipendiat ska beaktas som LFöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Om företagaren samtidigt är i ett arbetsförhållande, beaktas förvärvsinkomst från detta separat som inkomst.

Även kapitalinkomster beaktas som inkomst i det särskilda stödet till invandrare. I paragrafens 3 mom. ska det föreskrivas att ränteinkomster och utdelningar ska beaktas som inkomst endast om de sammanlagt överskrider 60 euro om året. När ränteinkomsterna och utdelningarna överskrider ovan nämnda belopp beaktas ränteinkoms-

terna och utdelningarna till fullt belopp som inkomst. Gränsen för beloppet tillämpas för båda makarna separat. Bestämmelsen underlättar bedömningen av inkomsterna i sådana situationer när sökanden och maken eller maken har endast små ränteinkomster eller utdelningar. En årlig indexjustering görs inte upp till den gräns på 60 euro som nämns i momentet.

Till 9 punkten i förteckningen över prioriterade inkomster i paragrafens nuvarande 2 mom. ska det dessutom fogas grundunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993). Grundunderstödet ska inte beaktas som inkomst såsom makes eller makas inkomst i det särskilda stödet till invandrare, eftersom det särskilda stödet till invandrare har beaktats som inkomst redan vid beräkningen av militärunderstödet grundunderstöd.

Paragrafens nuvarande 2 mom. blir 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom.

38 § Indexbindning. Den årliga gräns på 60 euro som föreslagits bli beaktad i fråga om ränteinkomster och utdelningar ska inte bindas vid folkpensionsindex, och därför ska paragrafens 1 mom. ändras så att indexbindningen inte gäller 7 § 3 mom.

1.5. Lagen om bostadsbidrag

3 § Det föreslås att den definition av inkomster som finns i paragrafens 3 mom. ändras så att arbetsinkomster som intjänats som företagare och stipendiat beaktas som inkomst på motsvarande sätt som i pensionstagares bostadsbidrag och i det särskilda stödet till invandrare. Inkomst som intjänats som företagare ska beaktas som FöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare och inkomst som intjänats som lantbruksföretagare eller stipendiat ska beaktas som LFöPL-arbetsinkomst enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Om företagaren samtidigt är i ett arbetsförhållande, ska förvärvsinkomst från detta beaktas separat som inkomst.

1.6. Lag om handikappförmåner

6 § Krav på bosättningstid. Det föreslås att

paragrafens 2 mom. ändras så att en person som har fått handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyllde 16 år kunde få vårdbidrag för pensionstagare trots att kravet på bosättningstid inte uppfylls. En ung person som blivit arbetsförmögen utomlands och flyttat till Finland och som beviljas sjukpension kunde således också beviljas vårdbidrag för pensionstagare utan krav på bosättningstid. Ändringen motsvarar den ändring som föreslås till 9 § 2 mom. i folkpensionslagen och de nuvarande bestämmelserna om handikappbidrag till en person som fyllt 16 år.

9 § Vårdbidrag för pensionstagare. Det föreslås att det till paragrafens 1 mom. fogas en ny 4 a punkt. Enligt den nya 4 a punkten ska även en person som får fortlöpande olycksfallspension eller livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller fortlöpande sjukpension eller ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) ha rätt till vårdbidrag för pensionstagare, som betalas då ett år förflutit från skadefallet.

16 § Retroaktiv ansökningstid. I paragrafen föreskrivs om tidpunkten när handikappförmåner börjar och om retroaktiv ansökningstid. Det föreslås att bestämmelsen preciseras så att förmånen kan beviljas genast från ingången av månaden, om rätten till den har inträtt den första dagen i månaden. Exempelvis vårdbidrag för pensionstagare ska, om de övriga villkoren för beviljande uppfylls, kunna beviljas från ingången av den månad från vilken personen har blivit beviljad pension. Bidrag kan dock inte utan särskilda skäl beviljas för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om bidraget.

17 § Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år. Det föreslås att det till paragrafens 2 mom. fogas en skyldighet att anmäla om barnets vårdnadshavare flyttar utomlands, eftersom vårdnadshavarens flyttning utomlands och arbete utomlands på grund av bestämmelserna i EU:s förordningar om social trygghet inverkar på det faktum från vilket land familjen kan få en penningförmån som betalas på grund av barnets sjukdom.

31 § Avbrott i utbetalningen. I paragrafen föreskrivs om avbrott i utbetalningen av handikappbidrag när det är uppenbart att förmånstagaren inte längre har rätt till förmånen eller en del av den. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som möjliggör avbrott i utbetalningen även i sådana situationer där en förmånstagare som är bosatt utomlands eller en minderårig förmånstagares vårdnadshavare inte inom utsatt tid svarar på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som Folkpensionsanstalten har sänt till honom eller henne.

Rubriken för paragrafen ska ändras så att den även täcker situationer enligt det föreslagna 3 mom., och det nuvarande 3 mom. blir 4 mom.

33 § Indragning av en handikappförmån.

Till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. i vilket det föreskrivs om indragning av avbruten handikappförmån i en situation när förmånstagaren eller en minderårig förmånstagares vårdnadshavare inte har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som har sänts till honom eller henne och när utbetalningen av förmånen har avbrutits med stöd av 31 § 3 mom. Förmånen

upphör utan särskilt beslut, om krav inte har framställts på att avbruten förmån ska betalas på nytt inom två år från avbrottet. Förmånstagarens rättsskydd är tryggt i och med att han eller hon redan i en situation som avses i 31 § 3 mom. får ett överklagbart beslut. Samtidigt blir det nuvarande 3 mom. i paragrafen 5 mom.

44 § Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff. I samband med reformen av förvaltningen av straffverkställigheten togs termen regionfängelse i bruk i lagstiftningen. Det föreslås att motsvarande ändring görs i paragrafens 2 mom.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. Det inledande stycket i 72 § 2 mom. i folkpensionslagen och det inledande stycket i 30 § 2 mom. i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare föreslås dock träda i kraft först den 1 januari 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 6 § 1 mom. 7 punkten, 8 § 1 mom., 9 § 2 mom., 23 § 1 mom. 4 punkten, 36 och 53 a §, 60 § 2 mom. 1 punkten, i 72 § 2 mom. det inledande stycket, rubriken för 73 §, 83 §, 85 § 3 mom. 6 punkten, och 88 § 1 mom.,

av dem 53 a § sådan den lyder i lag 586/2008 samt 85 § 3 mom. 6 punkten och 88 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1151/2007, samt

fogas till 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 37 § ett nytt 5 mom., till 73 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. och till 74 § ett nytt 2 mom., som följer:

6 §

Arbetspension

Med *arbetspension* avses i denna lag arbets- och familjepensioner enligt följande författningar:

7) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008),

8 §

Bosättningskrav

En i Finland bosatt person har rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning. En förutsättning för familjepension är därutöver att även förmånslåtarens vid sin död bodde i Finland och en förutsättning för barnförhöjning är att även barnet bor i Finland.

9 §

Krav på bosättningstid

Kravet på bosättningstid gäller dock inte den vars arbetsförmåga har inträtt medan han eller hon varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. Kravet på bosättningstid gäller inte heller den som ansöker om sjukpension och som får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.

23 §

Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

4) engångsförhöjning som betalas till arbetspension enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom. i denna lag eller till olycksfallspension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militär-tjänst,

24 §

Justering av folkpensionen

Utöver de fall som avses i 1 och 2 mom. justeras folkpensionen på grund av pension eller ersättning enligt 22 § som betalas från ett annat land än Finland, om förordningen om social trygghet eller någon annan internationell överenskommelse om social trygghet inte förhindrar att pensionen eller ersättningen beaktas som inkomst. I detta fall justeras folkpensionen senast två år efter det att folkpensionen började eller senast justerades.

36 §

Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Kompletteringsbeloppet justeras när det gått två år sedan kompletteringsbeloppet började betalas ut eller senast justerades (*regelbunden justering*).

Kompletteringsbeloppet skall också justeras när

1) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har stigit med minst 734 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

2) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har sjunkit med minst 367 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

3) den efterlevande maken ingår äktenskap efter att ha fyllt 50 år, eller

4) den efterlevande maken inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör eller den efterlevande makens äktenskap upplöses.

Om en förändring enligt 2 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månaden. I annat fall justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månad som följer på förändringen

37 §

Indragning av fortsättningspension

Fortsättningspensionens kompletteringsbelopp upphör utan särskilt beslut, om utbetalningen av kompletteringsbeloppet avbrutits på grund av 73 § 3 mom. 3 punkten och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att det ska betalas.

53 a §

Betalning av barnförhöjning till Folkpensionsanstalten

Den barnförhöjning som avses i 51 § betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran som ersättning för underhållsstödet för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet sedan pensionstagaren försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

60 §

Ansökan om och anmälningskyldighet i fråga om barnförhöjning

Den som får barnförhöjning skall till Folkpensionsanstalten anmäla

1) adressförändring samt flyttning utomlands och återflyttning till Finland när det gäller barnet, eller den som får barnförhöjning,

72 §

Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

 Folkpensionsanstalten har rätt att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar arbetspension

73 §

Avbrott i utbetalningen

 Utbetalningen av pension avbryts, om

- 1) en pensionstagare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som sänts till honom eller henne med stöd av 56 § 4 mom.,
- 2) pensionstagaren inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 24 § 3 mom., eller
- 3) den som får ett kompletteringsbelopp inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 36 § 1 mom.

74 §

Hur länge en förmån betalas

 Pensionen upphör utan särskilt beslut, om pensionen avbrutits med stöd av 65 § 1 mom. eller 73 § 3 mom. 1 eller 2 punkten och det inte inom två år från avbrottet framsällts krav på att den ska betalas.

83 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får folkpension eller familjepension har beviljats en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § retroaktivt som ska beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 84 § eller utan partens samtycke enligt 81 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

85 §

Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter

 För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den dessutom trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen årligen få följande nödvändiga uppgifter med tillhörande identifieringsuppgifter i fråga om fysiska personer i:

 6) uppgifter om antalet offentligt noterade aktier separat för varje bolag och aktieserie samt antalet andelar i placeringsfonder separat för varje andel i en placeringsfond enligt 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005),

88 §

Uppgifter om fängelsestraff

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag ska regionfängelser trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska av-

tjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Denna lag träder i kraft den 20 . Det inledande stycket i 72 § 2 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2011.

Lagens 85 § 3 mom. 6 punkt ska tillämpas första gången på uppgifter som fås för skat-

teåret 2008.

Folkpension som börjat innan denna lag trätt i kraft justeras första gången på basis av 24 § 3 mom. i denna lag efter det att pensionstagaren har returnerat den begäran om utredning eller ansökan om justering som avses i 73 § 3 mom.

Efterlevandepensionens kompletteringsbelopp som betalas när denna lag träder i kraft justeras med stöd av 36 § 1 mom. i denna lag för första gången två år efter lagens ikraftträdande.

2.

Lag**om ändring av lagen om införande av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 maj 2007 om införande av folkpensionslagen (569/2007) 3 §, så-
 dan den lyder delvis ändrad i lag 1152/2007, och
ändras 2 § 4 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, som följer:

2 §

Arbetslöshetspension

 I fråga om arbetslöshetspension tillämpas i
 övrigt bestämmelserna om definitioner och
 tillämpningsområde i 3—9 §, grunderna för
 fastställande av folkpension i 4 kap., verk-
 ställighet i 54—56, 62—64, 67 och

69—76 §, ändringssökande i 12 kap., erhål-
 lande, utlämnande och hemlighållande av
 uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och
 förhöjning för dröjsmålstiden, indexbind-
 ning, avrundning av beloppen samt utmät-
 nings- och överföringsförbud i 15 kap. i
 folkpensionslagen.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 12 § 2 mom. 1 punkten, 13 § 2 mom., 14 § 1 mom. 4 punkten, 17 § 6 mom., i 30 § 2 mom. det inledande stycket, 41 §, 45 § 2 mom. och 53 § 1 mom.,
 av dem 12 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1002/2008, samt
fogas till lagen en ny 30 a § som följer:

12 §

Årsinkomst

tidpunkten för beviljandet eller justeringen av bostadsbidraget. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom.

1) beaktas inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till, och

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens makes, makas eller sambos

13 §

Förmögenhet som skall beaktas

4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992), underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) eller sådant underhållsbidrag för barn som betalas med stöd av domstolsbeslut eller skriftligt avtal,

Den förmögenhet som nämns i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 12 § 2 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till sitt gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före

17 §

Justering av bostadsbidraget

Bostadsbidragets belopp ändras från ingången av den månad som följer på den under vilken ett i 10 § avsett barn som berättigar till höjning av maximibeloppet flyttar till samma bostad som bidragstagaren eller från

bostaden. Beloppet beräknas på grundval av maximibeloppet enligt grunderna för fastställande enligt det föregående beslutet och vid tidpunkten för meddelandet av beslutet. Innan beslutet fattas ska bidragstagaren höras.

30 §

Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten har rätt att hos den som betalar pension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar det bostadsbidrag som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar pension

30 a §

Temporärt beviljande av bostadsbidrag

Om den som ansöker om bostadsbidrag har ansökt om pension eller förmån i en annan stat, kan bostadsbidraget beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår. När Folkpensionsanstalten får uppgifter om den pension eller förmån som sökanden har ansökt om i en annan stat fattar den ett slutligt beslut om bostadsbidraget.

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats en sådan folkpension, efterlevandepension eller arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 eller 2 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst i bostads-

bidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

45 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag ska regionfängelser trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om bidragstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

53 §

Indexbindning

De belopp som anges i denna lag, bortsett från beloppen enligt 12 § 3 mom. och 13 § 3 mom., binds vid förändringar i prisnivån så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 . Det inledande stycket i 30 § 2 mom. träder dock i kraft den 1 januari 2011.

4.

Lag**om ändring av 7 och 38 § i lagen om särskilt stöd till invandrare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 7 § 2 mom. 9 punkten och 38 § 1 mom. samt
fogas till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 575/2007 och 1158/2007, ett nytt 2 mom. samt ett nytt 3 mom., i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 575/2007, varvid det delvis ändrade 2 mom. blir 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. som följer:

7 §

Inkomster som ska beaktas

 Inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomst som fastställts enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till.

Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomst, om de sammanlagt överstiger 60 euro om året.

Som inkomster beaktas dock inte (*prioriterade inkomster*)

 9) grundunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993) eller livränta enligt la-

gen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),

38 §

Indexbindning

 Beloppen i 6, 7, 9, 19 och 21 § i denna lag, med undantag för det belopp som nämns i 7 § 3 mom., samt beloppen av de särskilda stöd som beviljas enligt denna lag binds till förändringarna i levnadskostnaderna så att de ändras samtidigt och i samma förhållande som anges i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

 Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om bostadsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1160/2007, som följer:

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som årligen föreskrivs genom förordning av statsrådet i enlighet med hushållets storlek. Från förmögenheten avdras skulderna. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomster, om ränteinkomsterna och utdelningarna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms ska 2 000 euro dras av som disponib-

la medel från kontomedlen för varje medlem av hushållet. Inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till . Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs kan i brist på annan tillförlitlig utredning användas det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om handikappförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om handikappförmåner (570/2007) 6 § 2 mom., 9 § 1 mom. 4 punkten, 16 §, 17 § 2 mom. 1 punkten, rubriken för 31 §, och 44 § 2 mom., samt fogas till 9 § 1 mom. en ny 4 a –punkt, till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1153/2007, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 33 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

6 §

Krav på bosättningsstid

Trots kravet på bosättningsstid har en person dessutom rätt till

- 1) handikappbidrag för personer under 16 år,
- 2) handikappbidrag för personer över 16 år, om personen får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år,
- 3) vårdbidrag för pensionstagare, om han eller hon får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

4) fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan och vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller trafikförsäkringslagstiftningen betalas på grundval av full arbetsförmåga,

4 a) fortlöpande olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring

(625/1991) samt fortlöpande sjukpension och ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), den sistnämnda ersättningen dock först då ett år förflutit från skadefallet, eller

16 §

Retroaktiv ansökningstid

En handikappförmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. Om rätten till handikappförmån uppkommer den första dagen i månaden, betalas handikappförmånen dock från ingången av den månad under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

17 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år

Intressebevakaren eller vårdnadshavaren för ett barn som får handikappbidrag för personer under 16 år eller en annan person som enligt 15 § 2 mom. har rätt att ansöka om

handikappbidrag för personer under 16 år ska meddela

1) förändringar i barnets eller vårdnadshavarens adress, flyttning utomlands och återkomst till Finland,

31 §

Avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av en handikappförmån avbryts om en förmånstagare eller minderårig förmånstagares vårdnadshavare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som har sänts till honom eller henne med stöd av 18 § 4 mom.

33 §

Indragning av en handikappförmån

En handikappförmån upphör utan särskilt beslut, om förmånen avbrutits på grund av 31 § 3 mom. och det inte inom två år från

avbrottet framställts krav på att den ska betalas.

44 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av handikappförmåner ska regionfängelser trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 6 november 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

1.

Lag**om ändring av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen av den 11 maj 2007 (568/2007) 6 § 1 mom. 7 punkten, 8 § 1 mom., 9 § 2 mom., 23 § 1 mom. 4 punkten, 36 och 53 a §, 60 § 2 mom. 1 punkten, i 72 § 2 mom. det inledande stycket, rubriken för 73 §, 83 §, 85 § 3 mom. 6 punkten, och 88 § 1 mom.,

av dem 53 a § sådan den lyder i lag 586/2008 samt 85 § 3 mom. 6 punkten och 88 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1151/2007, samt

fogas till 24 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 37 § ett nytt 5 mom., till 73 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag och ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. och till 74 § ett nytt 2 mom., som följer:

Gällande lydelse

6 §

Arbetspension

Med *arbetspension* avses i denna lag arbets- och familjepensioner enligt följande författningar:

7) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/1966) och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (258/1970),

8 §

Bosättningskrav

En i Finland bosatt person har rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning. En förutsättning för familjepension är därutöver att även förmånslåtaren vid sin död bodde i Finland.

Föreslagen lydelse

6 §

Arbetspension

Med *arbetspension* avses i denna lag arbets- och familjepensioner enligt följande författningar:

7) pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008),

8 §

Bosättningskrav

En i Finland bosatt person har rätt till folkpension, familjepension och barnförhöjning. En förutsättning för familjepension är därutöver att även förmånslåtaren vid sin död bodde i Finland *och en förutsättning för barnförhöjning är att även barnet bor i Finland.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

9 §

*Krav på bosättningstid**Krav på bosättningstid*

Kravet på bosättningstid gäller dock inte den vars arbetsförmåga har inträtt medan han eller hon varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år.

Kravet på bosättningstid gäller dock inte den vars arbetsförmåga har inträtt medan han eller hon varit bosatt i Finland och innan han eller hon har fyllt 19 år. *Kravet på bosättningstid gäller inte heller den som ansöker om sjukpension och som får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.*

23 §

23 §

*Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension**Prioriterade intjänade pensioner och förhöjningar när det gäller folkpension*

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

När folkpensionsbeloppet beräknas beaktas inte som inkomst

4) engångsförhöjning som betalas till invalidpension från arbetspensionssystemet (sjukpension) eller till familjepension som betalas efter en sådan pension eller till sjukpension enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst,

4) engångsförhöjning som betalas till arbetspension *enligt de lagar som nämns i 6 § 1 mom. i denna lag eller till olycksfallsförsäkringen eller lagen om olycksfall i militärtjänst,*

24 §

24 §

*Justering av folkpensionen**Justering av folkpensionen*

Utöver de fall som avses i 1 och 2 mom. justeras folkpensionen på grund av pension eller ersättning enligt 22 § som betalas från ett annat land än Finland, om förordningen om social trygghet eller någon annan internationell överenskommelse om social trygghet inte förhindrar att pensionen eller ersättningen beaktas som inkomst. I detta fall justeras folkpensionen senast två år efter det att folkpensionen började eller senast justerades.

36 §

Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Kompletteringsbeloppet skall justeras när

- 1) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har stigit med minst 734 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

- 2) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har sjunkit med minst 367 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

- 3) den efterlevande maken ingår äktenskap efter att ha fyllt 50 år, eller

- 4) den efterlevande maken inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör eller den efterlevande makens äktenskap upplöses.

Om en förändring enligt 1 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månaden. I annat fall justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månad som följer på förändringen.

37 §

Indragning av fortsättningspension

36 §

Justering av fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

Kompletteringsbeloppet justeras när det gått två år sedan kompletteringsbeloppet började betalas ut eller senast justerades (regelbunden justering).

Kompletteringsbeloppet ska också justeras när

- 1) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har stigit med minst 734 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

- 2) de av den efterlevande makens inkomster som inverkar på fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken har sjunkit med minst 367 euro på ett år jämfört med den med folkpensionsindexet förhöjda årsinkomst enligt vilken kompletteringsbeloppet har beräknats,

- 3) den efterlevande maken ingår äktenskap efter att ha fyllt 50 år, eller

- 4) den efterlevande maken inleder ett samboförhållande eller hans eller hennes samboförhållande upphör eller den efterlevande makens äktenskap upplöses.

Om en förändring enligt 2 mom. har inträffat den första dagen i en månad, justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månaden. I annat fall justeras kompletteringsbeloppet från ingången av den månad som följer på förändringen.

37 §

Indragning av fortsättningspension

Fortsättningspensionens kompletteringsbelopp upphör utan särskilt beslut, om utbetalningen av kompletteringsbeloppet avbrutits på grund av 73 § 3 mom. 3 punkten och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att det ska betalas.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

53 a §

Betalning av barnförhöjning till Folkpensionsanstalten

Den barnförhöjning som avses i 51 § betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran för att användas för barnets underhåll för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet sedan pensionstagaren försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

60 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnförhöjning

Den som får barnförhöjning skall till Folkpensionsanstalten anmäla

- 1) adressförändring, flyttning utomlands och återflyttning till Finland,

72 §

Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten kan hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del den motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar arbetspension

53 a §

Betalning av barnförhöjning till Folkpensionsanstalten

Den barnförhöjning som avses i 51 § betalas till Folkpensionsanstalten på dess begäran *som ersättning för underhållsstödet* för den tid då underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) betalas till barnet sedan pensionstagaren försummat sin underhållsskyldighet gentemot barnet.

60 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om barnförhöjning

Den som får barnförhöjning skall till Folkpensionsanstalten anmäla

- 1) adressförändring *samt* flyttning utomlands och återflyttning till Finland *när det gäller barnet eller den som får barnförhöjning,*

72 §

Indrivning av pension från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten *har rätt* att hos den som betalar arbetspension driva in pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar den folkpension eller det extra fronttillägg som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar arbetspension

73 §

Temporärt avbrott i utbetalningen

73 §

Avbrott i utbetalningen

Utbetalningen av pension avbryts, om

1) en pensionstagare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som sänts till honom eller henne med stöd av 56 § 4 mom.,

2) pensionstagaren inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 24 § 3 mom., eller

3) den som får ett kompletteringsbelopp inte inom utsatt tid har returnerat den ansökan om justering som sänts till honom eller henne med stöd av 36 § 1 mom.

74 §

Hur länge en förmån betalas

74 §

Hur länge en förmån betalas

Pensionen upphör utan särskilt beslut, om pensionen avbrutits med stöd av 65 § 1 mom. eller 73 § 3 mom. 1 eller 2 punkten och det inte inom två år från avbrottet framställts krav på att den ska betalas.

83 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får folkpension eller efterlevandepension har beviljats en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § retroaktivt som skall beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 84 § eller utan partens samtycke enligt 81 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

83 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får folkpension eller familjepension har beviljats en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § retroaktivt som ska beaktas som inkomst eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 84 § eller utan partens samtycke enligt 81 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

Gällande lydelse

85 §

Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter

För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den dessutom utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen årligen få följande nödvändiga uppgifter med tillhörande identifieringsuppgifter i fråga om fysiska personer:

6) uppgifter om antalet offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder enligt 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005),

88 §

Uppgifter om fängelsestraff

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag ska fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Föreslagen lydelse

85 §

Uppgifter av myndigheter samt pensions- och försäkringsanstalter

För skötseln av de förmåner som Folkpensionsanstalten ålagts att verkställa har den dessutom trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen årligen få följande nödvändiga uppgifter med tillhörande identifieringsuppgifter i fråga om fysiska personer i:

6) uppgifter om antalet offentligt noterade aktier *separat för varje bolag och aktieserie samt antalet* andelar i placeringsfonder *separat för varje andel i en placeringsfond* enligt 4 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005),

88 §

Uppgifter om fängelsestraff

För verkställigheten av förmåner enligt denna lag ska *regionfängelser* trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Det inledande stycket i 72 § 2 mom. träder
dock i kraft den 1 januari 2011.*

*Lagens 85 § 3 mom. 6 punkt ska tillämpas
första gången på uppgifter som fås för skat-
teåret 2008.*

*Folkpension som börjat innan denna lag
trätt i kraft justeras första gången på basis
av 24 § 3 mom. i denna lag efter det att
pensionstagaren har returnerat den begä-
ran om utredning eller ansökan om juster-
ing som avses i 73 § 3 mom.*

*Efterlevandepensionens kompletterings-
belopp som betalas när denna lag träder i
kraft justeras med stöd av 36 § 1 mom. i
denna lag för första gången två år efter la-
gens ikraftträdande.*

2.

Lag**om ändring av lagen om införande av folkpensionslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 11 maj 2007 om införande av folkpensionslagen (569/2007) 3 §, så-
 dan den lyder delvis ändrad i lag 1152/2007, och
ändras 2 § 4 mom., sådant det lyder i sistnämnda lag, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Arbetslöshetspension

I fråga om arbetslöshetspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3—9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54 och 55 §, 56 § 1 och 4 mom. samt 62—64, 67 och 69—76 §, ändringssökande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och förhöjning för dröjsmålstiden, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmättnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

3 §

Individuell förtidspension

En före 1944 född person har rätt att enligt 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (639/2003) få individuell förtidspension till dess att han eller hon fyller 65 år så som bestäms i 22 a § i 1956 års folkpensionslag. I fråga om individuell förtidspension tillämpas vad som i 26 § 7 mom. i 1956 års folkpensionslag bestäms om beaktande av pensionsinkomster och vad som i 53 § 2 mom. i folkpensionsförordningen (594/1956) bestäms om anmälningsskyldighet för den som får individuell förtidspension.

Föreslagen lydelse

2 §

Arbetslöshetspension

I fråga om arbetslöshetspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3—9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54—56, 62—64, 67 och 69—76 §, ändringssökande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och förhöjning för dröjsmålstiden, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmättnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

3 §

Individuell förtidspension

(upphävs)

I fråga om individuell förtidspension tillämpas i övrigt bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde i 3—9 §, grunderna för fastställande av folkpension i 4 kap., verkställighet i 54, 55, 57, 61—67 och 69—76 §, ändringsökande i 12 kap., erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter i 13 kap., finansiering i 14 kap. och förhöjning för dröjsmålstiden, indexbindning, avrundning av beloppen samt utmätnings- och överföringsförbud i 15 kap. i folkpensionslagen.

Individuell förtidspension omvandlas utan ansökan till ålderspension enligt folkpensionslagen när pensionstagaren fyller 65 år, om inte grunderna för fastställande av pensionen ändras.

Den som får individuell förtidspension enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (639/2003), denna lag eller de arbetspensionslagar för den offentliga sektorn som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare har rätt till barnförhöjning enligt 10 kap. i folkpensionslagen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 12 § 2 mom. 1 punkten, 13 § 2 mom., 14 § 1 mom. 4 punkten, 17 § 6 mom., i 30 § 2 mom. det inledande stycket, 41 §, 45 § 2 mom. och 53 § 1 mom.,
av dem 12 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1002/2008, samt
fogas till lagen en ny 30 a § som följer:

Gällande lydelse

12 §

Årsinkomst

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom.

1) beaktas som företagares, lantbruksföretagares och stipendiats inkomst den enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) fastställda arbetsinkomsten, och

13 §

Förmögenhet som skall beaktas

Den förmögenhet som nämns i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 12 § 3 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till sitt gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för bevil-

Föreslagen lydelse

12 §

Årsinkomst

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom.

1) beaktas *inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat till det belopp som arbetsinkomst* enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) *har fastställts till*, och

13 §

Förmögenhet som skall beaktas

Den förmögenhet som nämns i 1 och 2 punkten beaktas till det värde som fastställts eller beräknats vid beskattningen. Som värdet på skogsegendom beaktas den inkomst av skogsbruk som avses i 12 § 2 mom. multiplicerad med talet 10. Obligationer och masskuldebrev beaktas till sitt gängse värde. Som värdet på offentligt noterade aktier och andelar i placeringsfonder beaktas 70 procent av värdet den sista börsdagen under året före tidpunkten för bevil-

Gällande lydelse

jandet eller justeringen av bostadsbidraget. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens makes, makas eller sambos

4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),

17 §

Justering av bostadsbidraget

Bostadsbidragets belopp ändras från ingången av den månad som följer på den under vilken ett i 10 § avsett barn som berättigar till höjning av maximibeloppet flyttar till samma bostad som bidragstagaren eller från bostaden. Beloppet beräknas på grundval av maximibeloppet enligt grunderna för fastställande enligt det föregående beslutet och vid tidpunkten för meddelandet av beslutet.

30 §

Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten kan hos den som betalar pension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen driva in pension

Föreslagen lydelse

jandet eller justeringen av bostadsbidraget. Försäkringsplaceringar beaktas till återköpsvärde.

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens makes, makas eller sambos

4) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992), *underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008) eller sådant underhållsbidrag för barn som betalas med stöd av domstolsbeslut eller skriftligt avtal,*

17 §

Justering av bostadsbidraget

Bostadsbidragets belopp ändras från ingången av den månad som följer på den under vilken ett i 10 § avsett barn som berättigar till höjning av maximibeloppet flyttar till samma bostad som bidragstagaren eller från bostaden. Beloppet beräknas på grundval av maximibeloppet enligt grunderna för fastställande enligt det föregående beslutet och vid tidpunkten för meddelandet av beslutet. *Innan beslutet fattas ska bidragstagaren höras.*

30 §

Indrivning av bostadsbidrag från arbetspension eller ersättning som betalas retroaktivt

Folkpensionsanstalten *har rätt* att hos den som betalar pension enligt de lagar som nämns i 6 § i folkpensionslagen driva in

Gällande lydelse

som denna skall betala retroaktivt till den del den motsvarar det bostadsbidrag som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar pension

30 a §

Temporärt beviljande av bostadsbidrag

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad arbetspension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats en sådan arbetspension eller ersättning enligt 22 § 1 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som skall beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

45 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag skall fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om

Föreslagen lydelse

pension som denna betalar retroaktivt till den del pensionen motsvarar det bostadsbidrag som har betalats till ett för stort belopp, om den som betalar pension

30 a §

Temporärt beviljande av bostadsbidrag

Om den som ansöker om bostadsbidrag har ansökt om pension eller förmån i en annan stat, kan bostadsbidraget beviljas temporärt för den tid behandlingen av ärendet pågår. När Folkpensionsanstalten får uppgifter om den pension eller förmån som sökanden har ansökt om i en annan stat fattar den ett slutligt beslut om bostadsbidraget.

41 §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad pension eller ersättning

Om den som får bostadsbidrag har beviljats en sådan *folkpension, efterlevandepension eller arbetspension* eller ersättning enligt 22 § 1 eller 2 mom. i folkpensionslagen retroaktivt som ska beaktas som inkomst i bostadsbidraget eller om en sådan förmån har höjts, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet enligt 42 § eller utan partens samtycke enligt 39 § 2 mom. avgöra ärendet på nytt efter att ha hört den som saken gäller.

45 §

Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff

För verkställigheten av bostadsbidraget enligt denna lag ska *regionfängelser* trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om

när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter skall lämnas om bidragstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Uppgifter skall också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

när ett straff börjar, när en person frigges samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om bidragstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

53 §

Indexbindning

De belopp som anges i denna lag, bortsett från beloppen enligt 12 § 2 mom. och 13 § 3 mom., binds vid förändringar i prisnivå så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

53 §

Indexbindning

De belopp som anges i denna lag, bortsett från beloppen enligt 12 § 3 mom. och 13 § 3 mom., binds vid förändringar i prisnivå så som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Det inledande stycket i 30 § 2 mom. träder
dock i kraft den 1 januari 2011.*

4.

Lag**om ändring av 7 och 38 § i lagen om särskilt stöd till invandrare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 20 december 2002 om särskilt stöd till invandrare (1192/2002) 7 § 2 mom. 9 punkten och 38 § 1 mom. samt
fogas till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 575/2007 och 1158/2007, ett nytt 2 mom. samt ett nytt 3 mom., i stället för det 3 mom. som upphävts genom lag 575/2007, varvid det delvis ändrade 2 mom. blir 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

7 §

Inkomster som ska beaktas

Som inkomster beaktas dock inte (*prioriterade inkomster*)

9) livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),

38 §

Indexbindning

Beloppen i 6, 7, 9, 19 och 21 § i denna lag samt beloppen av de särskilda stöd som beviljas enligt denna lag binds till förändringarna i levnadskostnaderna så att de ändras

Föreslagen lydelse

7 §

Inkomster som ska beaktas

Inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till.

Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomst, om de sammanlagt överstiger 60 euro om året.

Som inkomster beaktas dock inte (prioriterade inkomster)

9) *grundunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993) eller livränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948),*

38 §

Indexbindning

Beloppen i 6, 7, 9, 19 och 21 § i denna lag, *med undantag för det belopp som nämns i 7 § 3 mom.*, samt beloppen av de särskilda stöd som beviljas enligt denna lag

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

samtidigt och i samma förhållande som vad som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

binds till förändringarna i levnadskostnaderna så att de ändras samtidigt och i samma förhållande som anges i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

5.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om bostadsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 4 juni 1975 om bostadsbidrag (408/1975) 3 § 3 mom., sådant det lyder
i lag 1160/2007, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som årligen föreskrivs genom förordning av statsrådet i enlighet med hushållets storlek. Från förmögenheten avdras skulderna. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomster, om ränteinkomsterna och utdelningarna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms ska 2 000 euro dras av som disponibla medel från kontomedlen för varje medlem av hushållet. Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs kan i brist på annan tillförlitlig utredning användas det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

Föreslagen lydelse

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet enligt 3 a §, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som årligen föreskrivs genom förordning av statsrådet i enlighet med hushållets storlek. Från förmögenheten avdras skulderna. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka föreskrivs genom förordning av statsrådet, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Ränteinkomster och utdelningar beaktas som inkomster, om ränteinkomsterna och utdelningarna för en medlem i hushållet sammanlagt överstiger fem euro i månaden. När ränteinkomsterna bedöms ska 2 000 euro dras av som disponibla medel från kontomedlen för varje medlem av hushållet. *Inkomst som intjänats som företagare, lantbruksföretagare och stipendiat beaktas till det belopp som arbetsinkomst enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) har fastställts till.* Som inkomst av skogsbruk beaktas den enligt 7 § 3 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) fastställda genomsnittliga årliga avkastningen för skog multiplicerad med arealen skog. Då de fasta

månadsinkomsterna fastställs kan i brist på annan tillförlitlig utredning användas det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

6.

Lag**om ändring av lagen om handikappförmåner**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om handikappförmåner (570/2007) 6 § 2 mom., 9 § 1 mom. 4 punkten, 16 §, 17 § 2 mom. 1 punkten, rubriken för 31 §, och 44 § 2 mom., samt fogas till 9 § 1 mom. en ny 4 a –punkt, till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1153/2007, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 33 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

6 §

Krav på bosättningstid

Utan hinder av kravet på bosättningstid har en person dessutom rätt till

1) handikappbidrag för personer över 16 år om personen får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år,

2) handikappbidrag för personer under 16 år.

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

4) fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan och vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller trafikförsäkringslagstiftningen betalas på grundval av full arbets-

Föreslagen lydelse

6 §

Krav på bosättningstid

Trots kravet på bosättningstid har en person dessutom rätt till

1) handikappbidrag för personer under 16 år,

2) handikappbidrag för personer över 16 år, om personen får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år,

3) vårdbidrag för pensionstagare, om han eller hon får handikappbidrag för personer under 16 år när han eller hon fyller 16 år.

9 §

Vårdbidrag för pensionstagare

Rätt till vårdbidrag har en person som fyllt 16 år och som får

4) fortlöpande olycksfallspension, livränta, sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall som betalas när ett år har förflutit från trafikskadan och vilka enligt den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller trafikförsäkringslagstiftningen betalas på grundval av full arbets-

oförmåga, eller

oförmåga,

4 a) *fortlöpande olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) samt fortlöpande sjukpension och ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), den sistnämnda ersättningen dock först då ett år förflutit från skadefallet, eller*

16 §

Retroaktiv ansökningstid

En handikappförmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

16 §

Retroaktiv ansökningstid

En handikappförmån betalas från ingången av månaden efter den under vilken rätten till förmånen uppkom. *Om rätten till handikappförmån uppkommer den första dagen i månaden, betalas handikappförmånen dock från ingången av den månad under vilken rätten till förmånen uppkom.* En förmån betalas dock inte utan särskild orsak för en längre tid än sex kalendermånader före ansökan om förmånen. Samma förfarande tillämpas när en förmån höjs.

17 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år

Intressebevakaren eller vårdnadshavaren för ett barn som får handikappbidrag för personer under 16 år eller en annan person som enligt 15 § 2 mom. har rätt att ansöka om handikappbidrag för personer under 16 år ska meddela

- 1) förändringar i barnets adress, flyttning utomlands och återkomst till Finland,

17 §

Ansökan om och anmälningsskyldighet i fråga om handikappbidrag för personer under 16 år

Intressebevakaren eller vårdnadshavaren för ett barn som får handikappbidrag för personer under 16 år eller en annan person som enligt 15 § 2 mom. har rätt att ansöka om handikappbidrag för personer under 16 år ska meddela

- 1) förändringar i barnets *eller vårdnadshavarens* adress, flyttning utomlands och återkomst till Finland,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

31 §

31 §

*Temporärt avbrott i utbetalningen**Avbrott i utbetalningen*

Utbetalningen av en handikappförmån avbryts om en förmånstagare eller minderårig förmånstagares vårdnadshavare som är bosatt utomlands inte inom utsatt tid har svarat på den begäran om utredning av pensionstagares förhållanden som har sänts till honom eller henne med stöd av 18 § 4 mom.

33 §

33 §

*Indragning av en handikappförmån**Indragning av en handikappförmån*

En handikappförmån upphör utan särskilt beslut, om förmånen avbrutits på grund av 31 § 3 mom. och det inte inom två år från avbrottet framställts kran på att den ska betalas.

44 §

44 §

*Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff**Uppgifter om institutionsvård och fängelsestraff*

För verkställigheten av handikappförmåner skall fängelser utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigets samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter skall lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som skall avtjänas utöver det. Uppgifter skall också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden

För verkställigheten av handikappförmåner ska *regionfängelser* trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om erhållande av uppgifter underrätta Folkpensionsanstalten om när ett straff börjar, när en person frigets samt när frihet på prov börjar och avbryts. Uppgifter ska lämnas om förmånstagare som har börjat avtjäna ett över tre månader långt fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter som ska avtjänas utöver det. Uppgifter ska också lämnas då häktningstiden omedelbart före straffverkställigheten dras av från straffet och den sammanräknade tiden för avdraget

48

RP 235/2009 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

för avdraget och straffverkställigheten överstiger tre månader.

och straffverkställigheten överstiger tre månader.

Denna lag träder i kraft den *20* .